یادداشت

وحید حاجی‌پور

کدام تخفیف نفتی؟

آیا وزارت نفت، فـروش نفت را در تاریکخانه برده‌اسـت؟ آیا با اعطای تخفیف‌های غیرقابل باور به خریداران و واسطه‌ها در حال فروش نفت است؟ این پرسش‌ها چند روزی است که در برخی رسانه‌ها مطرح شده و درصدد آن است تا به مخاطبان خود اینگونه القا کنند که اگر عرضه سوم نفت در بورس با شکست مواجه شده‌اسـت، به دلیل کم‌کاری و موازی‌کاری شرکت ملی نفت است که با کاهش قیمت محموله‌ها، عملاً بورس نفت را عقیم کرده‌است.

گرچه شـرکت ملی نفت در تداوم فروش نفت بـا وجود معافیت‌های خریداران نفـت ضعیف عمل کرده‌اسـت،اما قطعاً خبـری از اعطای تخفیف‌های کلان نیسـت، حتی تخفیف‌های کوچک‌تر. اصولاً روند فروش نفت روندی شـفاف و روشن اسـت که نهادهای بازرسی روی آن تسلط دارند و بابت فروش هر محموله‌ای، دهها سند ثبت می‌شود؛ نظارت دقیق بر فروش نفت و فرآورده‌های نفتی، به‌قدری عمیق است که اعطای تخفیف به خریداران، مشکلات فراوانی را برای مدیران فروش نفت و وزیر نفت به‌وجود مـی‌آورد. درآمدهای نفتی متعلق به دولت و تنها عایدی وزارت نفت ۱۴/۵ درصد است؛ در فرآیند فروش نفت به جز شرکت ملی نفت، نهادهایی مانند بانک مرکزی و خزانه‌داری کل کشور نیز حضور دارند و این جدای از نظارت نهادهای بازرسی است.

درآمدهای نفتی شفاف و روشن است و هر انحرافی در این درآمدها، در گزارش‌های دیوان محاسبات به دقت ثبت می‌شود، بگذریم که گاهی اوقات برخی برداشت‌ها از نحوه تسـویه پول نفت، سوءتفاهم‌هایی را مانند گم‌شـدن پول نفت به وجود می‌آورد،اما واقعیت آن اسـت که درآمدها کاملاً روشن است.

اینکه گفته می‌شود شـرکت ملی نفت برای فروش نفت، تخفیف‌های کلانی را می‌دهد یا شرایط را آسان‌تر از شـرایط بورس نفت می‌کند، بدون تردید تنها یک ادعاسـت،زیرا به‌کارگیری چنین راهکارهایی، بدون دریافت مجوز از کارگروه‌های کلان و سـران سه قوا امکان‌پذیر نبوده و نیست. هر سنت مغایرت درآمدی به شدت از سوی بانک مرکزی و نهادهای نظارتی مورد بررسی قرار می‌گیرد و در صورت وجود هرگونه مغایرتی، پرونده قضایی تشکیل می‌شود.

البته دوستانی که نمی‌خواهند این موضوع را بپذیرند، روی پدیده بابک زنجانی مانور می‌دهند،در حالی که همکاری‌های شـرکت ملی نفت با زنجانی با مجوزهای کارگروه‌ها و سـتادهایی بود که برای دور زدن تحریم به‌وجود آمده‌بود. ضمن آنکه بدهی زنجانی به نفت، ارتباطی به «نفت خام» ندارد و بدهی وی به محموله‌های نفت کوره و ۷۰۰ میلیون یورویی اسـت که برای انتقال پول در اختیار وی قرار گرفته بود. هیچ تخفیفی که به وی اعطا نشـد و تمامی اتفاقات رخ داده در آن پرونده، روشن و شفاف است و خبری از «اتاق تاریک» نبوده و نیست.

دست شرکت ملی نفت برای فروش میعانات گازی و فرآورده‌های نفتی تا حدودی بازتر از محموله‌های نفت خام اسـت زیرا بیشتر درآمدهای صادراتی فرآورده‌های نفتی، به شرکت ملی نفت و زیرمجموعه‌های آن باز می‌گردد،درست برعکس نفت خام که بیشتر درآمدهای فروش آن سهم دولت است. با این وجود اعطای هرگونه تخفیف و صحبت از تاریکخانه‌های فروش نفت، عاری از واقعیت و حقیقت اسـت. نقدهای جدی به وزارت نفت در حوزه فروش نفت وارد اسـت،اما انصاف ایجاب می‌کند اسناد یا استدلال‌های دقیق ضمیمه نقدها شـود، کلی‌گویی و اشاره به اتفاقاتی که بیشتر شبیه لطیفه است، نباید تبدیل به دستاویزی شود که بخواهد شکسـت نفت در بورس را توجیه کند. از یاد نبریـم بزرگ‌ترین منتفع فروش نفت در بورس، خود وزارت نفت است که درآمد ریالی آن نسبت به درآمدش از محل فروش نفت خود، دو برابر است.

از سـوی دیگر، عده‌ای فروش نفت در بورس را انحصارشکنی در تجارت نفت عنوان می‌کنند،اما از این قاعده بی‌خبرند که اغلب شرکت‌های ملی نفت جهان، یا خود نفت را می‌فروشند یا با ایجاد شرکت‌های بین‌المللی و تجارتـی در زیرمجموعه خـود، فعالیت‌های تجارتی خـود را افزایش می‌دهند. عربستان، کویت، آذربایجان، نیجریه، ونزوئلا، مکزیک و الجزایر نفت خود را توسط شـرکت ملی نفتشـان به فروش می‌رسانند که یک قاعده مرسوم است. این کشورها برای ایجاد سهولت در فروش نفت خود از ابزارهای متفاوتی بهره می‌گیرند که یکی از آنها حذف ال سی از شرایط معاملات است که موجب می‌شود خریداران نسبت به افزایش خرید از آنها ترغیب شوند،زیرا گشایش ال‌سی برای خریداران هزینه‌زاست. قانونی که چارچوب فروش نفت را تعیین کرده، به حدی انعطاف‌ناپذیر است که اجازه یک تغییر کوچک در روند فروش را هـم نمی‌دهد ولی عده‌ای معتقدند وزارت نفت در تاریکخانه‌ها، به اعطای تخفیف‌های نجومی مشغول است و به همین دلیل، استقبال از بورس نفت کاهش یافته‌است.

انحصار بـه ذات خود عیب نیسـت و گاهی اوقات نیز به سـود منافع کشـور اسـت. روزگاری تجارت محصـولات پتروشـیمی در اختیار یک شـرکت بود،اما امروز با تأسیس و ورود شـرکت‌های دیگر به این حوزه، شـرکت‌های ایرانی در بازارهـای جهانی به ویژه بـازار چین با یکدیگر رقابت کرده و گاهی تـا ۴۰ درصد قیمت یکدیگر را دامپینگ می‌کنند تا خریداران خارجی از رقابتی که میان شـرکت‌های ایرانی شکل گرفته‌است، سود بیشتری کسـب کنند. در حوزه تجارت نفت، شـرکت‌های بزرگ نفتی با علم بر این موضوع، برای حفظ ارزش نفت خود از یک مسیر و مکانیزم بهره می‌گیرند و به هیچ عنوان برای خود رقیب‌تراشی نمی‌کنند که امروز عده‌ای برای اجرایی کردن این مهم، به هر ریسمانی چنگ می‌زنند. البته که عرضه نفت در بورس و موفقیت آن به سود کشور است،ولی بهتر است برای موفقیت این مهم، نه بزرگ‌نمایی کنیم و نه نهاد و شـرکتی را به دروغ متهم کنیم. به کار خود مشغول باشیم و برای توجیه شکست، بهانه‌تراشی را کنار بگذاریم.

گزیده خبر

مرکز آمار می‌تواند جای خالی آمارهای بانک مرکزی را پر کند؟

انتشار گزارش هفتگی خرده‌فروشی بانک مرکزی متوقف شد

در حالی که مرکز آمار در بعد انتشار اطلاعات اقتصادی بسیار ضعیف است و تا رسیدن به جایگاه بانک مرکزی بسیار فاصله دارد، بعد از آنکه بانک مرکزی به دستور دولت از انتشار گزارش رشد اقتصادی شـش ماهه اول سـال ۹۷ و نرخ تورم آذر به بعد منع شد، انتشار گزارش هفتگی خرده‌فروشی توسط بانک مرکزی هم متوقف شد.

به گزارش «فارس»، بانک مرکزی از هفته منتهی به هشت آبان ۱۳۸۶ به صورت هفتگی یا حداقل با فاصله یک هفته آمار تغییرات قیمت ۱۱ گروه کالایی و ۴۲ کالا را در شهر تهران منتشـر می‌کرد. این روند تا گزارش هفته منتهی به ۳۰ آذر ماه امسال ادامه داشت،اما از آن به بعد متوقف شد. یعنی همانطور که گزارش تورم آذر ماه به طور رسمی منتشر نشد، فرایند انتشار گزارش هفتگی خرده‌فروشی هم متوقف شد.

پیش از این،بانک مرکزی از انتشار گزارش رشد اقتصادی هم منع شد. گزارش رشد اقتصادی در شش ماهه سال ۹۷ در معاونت اقتصادی بانک مرکزی آماده شد،اما به دلیل پایین بودن ارقام آن از گزارش مرکز آمار ایران، بار دیگر دولت انتشار گزارش مرکز آمار را به گزارش بانک مرکزی ترجیح داد. هم نرخ تورمی اعلامی مرکز آمار کمتر از رقم بانک مرکزی است و هم رشـد اقتصادی اعلام این نهاد بهتر و بالاتر از بانک مرکزی است. به همین دلیل دولت در انتشار آمار، مرکز آمار را به بانک مرکزی ترجیح می‌دهد. البته این اقدام دولت برای رشد اقتصادی سال ۹۴ هم مصداق دارد. در همان سال گزارش رشد اقتصادی بانک مرکزی بایکوت شد،اما گزارش مرکز آمار در سایت این نهاد منتشر شد.

بازاریابی غلط ایران‌خودرو فعلاً به عذرخواهی کشید

خودروسازان به جای عذرخواهی خودروهای فروش فوری را به خریداران بدهند

حامد عطایی | میزان

گزارش یک

مهران ابراهیمیان

در حالـی کـه برخی خریداران خـودرو واریـز قطعی هم داشته‌اند، بعد از گذشت هفت ماه همچنان سرگردان و خودروسازان به فکر فروش فوری هستند!

روز گذشته یک خریدار اچ – سی کراس که نام آن محفوظ و در دفتر روزنامه موجود است، پول آن را تمام و کمال در خرداد ماه امسـال واریز کرده، با ناامیدی با روزنامه تماس گرفت و گفت: علاوه بر کارهای ناشایست و خلف وعده، بداخلاقی‌های مسئولان بازاریابی ایران خودرو دردآورتر است. این در حالی اسـت کـه معاون مدیـر عامل در بازاریابی و فروش ایران خودرو بابت تأخیر بالاخره عذرخواهی کرد،اما آیا این عذرخواهی از سـوی کسـی که باید اسـتراتژی فروش ایـن بنگاه را طراحی و تعیین کند، کافی اسـت؟ آیا منظور از بازاریابـی یعنی پیش‌فروش ۵۰ هـزار خودرو و حرکت کردن روی روان مردم؟

در میان مردم شایعه‌ای قوی است که می‌گویند: خودروسـازان عمداً تولیـدات خـود را عرضه نمی‌کنند تا بتوانند خودروهـای خود را گران‌تر بفروشـند وگرنه چطور ممکن اسـت بازاریابی صورت گرفته بدون در نظر گرفتن شرایط موجود و ریسـک باشـد. همزمان با این ادعای مسئول بازاریابـی ایران‌خودرو مبنی بر اسـترداد مبالغ دریافتی مازاد، سـتاد مشـتریان دو خودروساز بزرگ برای پاسخگویی دو خودروساز تشکیل‌شده که معـاون امور صنایـع وزارت صنعت، معدن و تجارت وظیفه آن را پاسـخگویی و رسیدگی به اعتراضات تعریف کرده‌است.

■ تشکیل ستاد مشتریان خودروسازان در وزارتخانه

ستاد مشتریان ایران خودرو و سـایپا در حالی با دسـتور وزارت صمت موظف به رسیدگی جدی به اعتراضات مشتریان شده‌اند که این اعتراضات دامنه وسیعی را در برمی‌گیرد؛از بدقولی شرکت‌ها برای تحویل خـودرو گرفته تـا ادعاهایی درباره گرانفروشی. یک خریدار در گفت‌وگویی به خبرنگار ما گفت: من هر روز به ایـران خودرو و نمایندگی فروش مراجعه می‌کنم، اما آنها می‌گویند، برو به هر کس می‌خواهی بگو! برو به رئیس‌جمهور بگو، ما خودرو زیاد داریم، مخصوصاً زاپاس و سیستم صوتی روی آن نصب نکرده‌ایم تا بگوییم خودروها ناقصند. این سخنان به خریداری که بعد از واریز هفت ماه پول ثمن خودرو هنوز نتوانسته خودرواش را تحویل بگیرد، حتی در صورت غیر واقعی‌بودن نیز بیشتر شبیه پاشیدن نمک روی زخم است.

وی با بیان اینکه برای گرفتن حق خود به همه‌جا رفته‌ام، گفت: متأسفانه مدیرفروش خود را نشان می‌دهد، امـا برخوردهای بی‌ادبانـه معاونان آن حرص آدم را در می‌آورد.

این خریدار مدعی اسـت: نمی‌توان هر بلایی سر مشتری آورد و بعد عذرخواهی کرد.این نوع رفتار با خریدارانی که پول ثمن را تمام و کمال داده‌اند به لحاظ شـرعی و حقوقی دچار ایراد است. یک شرکت به دلیل در اختیار داشتن انحصار بازار حق ندارد پول زیادتری مطالبه کند.

این جانباز بـا بیان اینکـه او دلال نیسـت،بلکه نیاز واقعی او تنها یک خودرو اسـت، گفت: از این خودروساز به سازمان بازرسـی، به وزارت صنعت و به سازمان تعزیرات شکایت کرده‌ام و در هر یک از این نهادهای نظارتی پرونده دارم، افزود: معاون بازاریابی می‌گوید که اگر خودرو را به شما بدهیم باید جریمه اخیر را بذل کنید وگرنه می‌توانیم بر اسـاس اختیاراتی که داریم به شما یک خودروی دیگر پیشنهاد بدهیم و در صورت انصراف پولتان را هم تا ماه‌ها نگه می‌داریم و شما نمی‌توانید کاری بکنید. اگر چنین ادعاهایی درسـت باشـد باید از معاون بازاریابی که در روز گذشته طی مصاحبه‌ای با خبرگزاری دولتی عذرخواهی کرده، پرسید که چرا به‌رغم ثبت قیمت‌ها در سـامانه کدال و ثبت زیان برای هر خودرو از پیش‌خریداران مطالبه پول کرده‌اند و اگر وزیر صنعت قیمت خودروهای تا قبل از دی ماه را اعلام نمی‌کـرد، آیا این پول‌های زیاد دریافت شده در سامانه کدال اصلاح می‌شود؟

■ وجوه پرداختی اضافی مشتریان مسترد می‌شود

البته پایگاه اطلاع‌رسـانی ایران‌خـودرو، خبری مخابره کرده‌است که مصطفی خان‌کرمی در آن گفته‌است: براساس تصمیم وزیر محترم صنعت، معدن و تجارت کـه ابلاغ شـده، دعوتنامه‌های ارسالی به مشتریان برای پیش‌فروش‌های با موعد تحویل تا پایان دی ماه ابطال و دعوتنامه‌ها براساس قیمت‌های قبلی صادر خواهد شد.

وی در عین حال تأکید کرده‌است: وجوه پرداختی اضافی مشـتریانی که با موعد تحویل قبل از اول بهمن ماه تکمیل وجه کرده یـا خودروی خود را تحویل گرفته‌اند، مسترد خواهد شد.

معاون مدیرعامل در بازاریابی و فروش ایران‌خودرو ضمن عذرخواهی از مشتریان بابت تأخیر ناشی از شـرایط تحمیلی افزود: ایران‌خودرو جریمه و خسارت دیرکرد را به مشتریان پرداخت می‌کند و تمامی تعهدات ایجادشـده بـرای محصولات ایران‌خودرو را البته با تأخیر اجرا خواهد کرد.

آنطور که خبرگزاری ایرنا نوشته به نظر می‌رسد مسئله اصلی که علت این قبیل اعتراضات است، ناکارآمدی در نظام قیمت‌گذاری باشد و اگر چه این خبرگزاری سـعی کرده به نقـش ناکارآمد شورای رقابت اشاره کند،اما نقش بی‌بدیل مسئول بازاریابی در شـکل‌گیری این غائله غیرقابل‌انکار است.

مدیری که به غیر از سـمت مذکـور حداقل در سـه شـرکت دیگر زیر مجموعـه ایران‌خودرو (شرکت لیزینگ ایرانیان، شرکت توسعه تجارت و خدمات خودرو و شـرکت ایکاپ) نیز با سمت هیئت‌مدیره مشغول اسـت. در همین خصوص بهرام پارسایی، سـخنگوی کمیسیون اصل ۹۰ مجلس شـورای اسـلامی بر این عقیده‌است که تمامـی پیش‌فروش‌هـای فعلی خودروسـازی خلاف قانون اسـت؛چراکه طبق قانـون خودرو ساز زمانی می‌تواند پیش‌فروش کند که یا خودرو یا قطعات آن را داشته‌باشد یا اینکه برای واردات قطعات خودرو ال سی باز شده‌باشد. این در حالی است که طبق اظهارنظر خودروسازان، به واسطه تحریم امکان ایفای تعهدات قبلی نیست،ولی باز خودروسازان خودرو پیش‌فروش می‌کنند. از این رو این سـؤال همچنان وجود دارد که علت پیش فروش خودرو باتوجه به شرایط موجود چیست و اساساً اگر خودرویی نیست که به خریداران قبلی ارائه شود،چرا دائم از فروش فوری دم می‌زنند؟

همچنین بررسی‌ها نشان می‌دهد که در خصوص نوع فروش برخـی از این خودروها نیز سـؤالات جدی مطرح است. به طور مثال طبق اسناد کدال، شرکت ایران خودرو از اول فروردین ماه ۱۳۹۶ تا آخر خرداد ۱۳۹۷ نزدیک به ۵۰ هزار خودرو را که تماماً بالای ۴۵ میلیون تومان بوده و شامل فروش داخلی و صادراتی نیز می‌باشـد با اختلاف قابل ملاحظه‌ای به صورت زیان‌ده فروخته شده‌است. در این باره نیز مسئولان فروش ایران خودرو باید توضیحات قانع‌کننده‌ای داشته باشند. آنچنان که به خریدار شاکی مراجعه‌کننده به روزنامه باید در عمل پاسخگو باشند و تنها عذرخواهی خشک و خالی کفایت نمی‌کند.

خبر

عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی:

خصوصی‌خواران سازمان‌یافته ممنوع‌الخروج شوند

عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی علت برکنار نشـدن رئیس سـازمان خصوصی‌سـازی را جریان‌های سیاسی عنوان کرد و گفت: حتی در دوران آقای کرباسیان، ایشان هم اراده داشتند که آقای پوری‌حسینی را برکنار کند،اما چون عبدالله پوری‌حسینی، رئیس سـتاد آقای روحانی و در گذشته هم رئیس سـتاد رئیس دولت اصلاحـات در آذربایجان بودند و به نوعی ثروت‌شـان را صرف انتخابات می‌کنند، متأسـفانه در دوره این دو وزیر هنوز اجازه ندادند که ایشـان برکنار شـوند.

به گزارش «تسـنیم»، به‌تازگی محمد دهقان، عضو کمیسـیون حقوقی و قضایی مجلس شورای اسلامی گفت: ۵۵ نماینده مجلس بر اساس اطلاعات و اسناد موجود به این دلیل که پی برده بودند برخی به‌صورت سازمان‌یافته به نام خصوصی‌سـازی اموال ملت را غارت کردند طی نامه‌ای این تخلفات را به قوه قضائیه ارجاع دادند.

■ عملیات حرفه‌ای شرکت‌خواری در جریان خصوصی‌سازی

وی افزود: بعضی از این افراد خودشـان با یـک عملیات حرفه‌ای، برخی از اموال ملت را به خودشان فروخته بودند، به‌طور مثال یکی از اموالی که به ثمن‌بخس به نااهلان فروخته شد، ماشین‌سازی تبریز و نیشکر هفت‌تپه بود، بعضی از خریداران هم به‌لحاظ مالی بدهکار بودند و هم به‌لحاظ شخصیتی سالم نبودند و اکنون هم در زندان به‌سر می‌برند. عضو کمیسیون حقوقی و قضایی مجلس با تصریح به اینکه این افراد تا دیدند به پایان عمر مدیریتی خود نزدیک می‌شوند می‌خواستند اموال ملت را به یاران، دوستان، نزدیکان و برخی باندها واگذار کنند و این نیازمند یک پیگیری جدی است.

■ ماجرای ممنوع‌الخروجی پوری‌حسینی

دهقان اعلام کرد: در دادسرای تهران برای تخلفات و واگذاری‌های پرابهام این سازمان پرونده تشکیل شده و ممنوع‌الخروجی، رئیس سازمان خصوصی‌سازی هم انجام شده‌است.

■ نگرانی از فرار مسببان و مباشران

عضو کمیسـیون حقوقی و قضایی مجلس با بیـان اینکه نگرانی خروج آنها از کشور وجود دارد و باید تمام مسببان و مباشران این پرونده ممنوع‌الخروج شوند، تأکید کرد: حدود دو ماه پیش، آقای دژپسند وزیر اقتصاد، بین ۵۰ تن از نمایندگان اعلام کرد که «ما به‌طور حتم آقای پوری‌حسینی را برکنار خواهیم کرد و به ایشان هم اعلام کردیم که «شـما دیگر نباید مسـئول خصوصی‌سازی باشید»، ایشان صریح و روشن در جمع نمایندگان اعلام کرد که آقای پوری‌حسینی را برکنار خواهند کرد.

■ چرا پوری‌حسینی را نمی‌توان برکنار کرد؟

عضو کمیسـیون حقوقـی و قضایی مجلس ضمن تشـریح علت برکنار نشدن پوری‌حسینی تأکید کرد: علت برکنار نشدن رئیس سازمان خصوصی‌سازی جریان‌های سیاسی است، حتی در دوران آقای کرباسیان، ایشان هم اراده داشتند که آقای پوری‌حسینی را برکنار و شخص دیگری را جایگزین ایشان کند، اما چون عبدالله پوری‌حسینی، رئیس ستاد آقای روحانی و در گذشته هم رئیس سـتاد رئیس دولت اصلاحات و رئیس شـورای جریان سیاسـی غربگرایان در آذربایجان هم بودند و به‌نوعی ثروت‌شـان را صرف انتخابات می‌کنند، متأسفانه در دوره این دو وزیر هنوز اجازه ندادند که ایشان برکنار شوند.

وی گفت: وزیر اقتصاد در کارش صادق و سالم است، به همین دلیل هم ما به ایشان رأی دادیم، انتظار می‌رود ملاحظات سیاسی را کنار بگذارند و مغلوب فشار جریان‌های سیاسی نشوند.

یک سوم بنگاه‌های اقتصادی کوچک غیرفعال هستند

تولید

رئیس کمیسیون ویژه حمایـت از تولید ملی و نظارت بر اجرای اصل ۴۴ قانون اساسـی مجلس گفت: در حـال حاضر یک سوم بنگاه‌های اقتصادی کوچک غیرفعال و راکد هستند و دو سوم باقی مانده نیز کمتر از ظرفیـت خـود فعالیـت می‌کننـد.

حمیدرضافولادگر،رئیس کمیسیون ویژه‌حمایت از تولید ملی و نظارت بر اجـرای اصل ۴۴ قانون اساسی مجلس در گفت‌وگو با خانه ملت با اشاره به نقش بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسـط (SME)در توسعه اقتصاد گفت: اشتغالزایی در بنگاه‌های کوچک نسبت به بنگاه‌های بزرگ به سرمایه‌گذاری کمتری نیاز دارد،از سوی دیگر در صورتی که بنگاه‌های کوچک به صورت خوشه‌ای عمل کنند می‌توانند در جایگاه بنگاه‌های بزرگ نیز نقش‌آفرینی کنند.

وی با بیـان اینکه بـرای حمایـت از بنگاه‌های اقتصادی کوچـک قوانین خاصـی مانند ایجاد صندوق ضمانت سـرمایه‌گذاری صنایع کوچک تصویب شد، خاطرنشان کرد: در شرایط اقتصادی نامناسب کشور بیشترین آسیب متوجه صنایع کوچک و متوسـط می‌شـود،به طور مثال نرخ تسـهیلات، افزایش هزینه مواد اولیه و استفاده از منابع ارزی بیشترین آسیب را برای بنگاه‌های اقتصادی کوچک ایجاد می‌کند. می‌توان از طریق منابع بازار سـرمایه، شـرکت‌های تأمین مالی، نهادهای مالی بـورس و خوشـه‌ای عمل کردن بنگاه‌های اقتصـادی کوچک ایـن بنگاه‌ها را از ورشکستگی نجات داد. وی تأکید کرد: پرداخت تسـهیلات به بنگاه‌های اقتصادی کوچک برای جلوگیری از بیکاری کارگران ضروری است.

بررسی افزایش انگیزه و کارایی افراد

■ مسعود وزیری

انگیـزش حالتـی در افـراد کـه آنـان را بـه انجـام رفتـار وعمـل خاصـی متمایـل می‌سـازد. سـازمان‌های موجـود در هـر جامعـه بـا اسـتفاده از منابـع محـدودی که در اختیـار دارنـد، بـه گونـه‌ای بـه رفـع نیازهـای فـردی و گروهـی افـراد جامعـه می‌پردازنـد و از آنجـا کـه منابـع تولیـد همـواره بـا یـک ویژگـی یعنـی کمیابـی مواجـه هسـتند، اغلـب اصلی‌تریـن هـدف سـازمان‌ها اسـتفاده بهینـه از عوامـل تولیـد و رسـیدن بـه اثـر بخشـی اسـت.

ایـن عوامـل شـامل زمیـن، سـرمایه، نیـروی انسـانی، فنـاوری و مدیریـت اسـت. در ایـن بیـن نیـروی انسـانی ارزشـمندترین دارایـی سـازمان‌های و از حساسـی برخـوردار اسـت. عملکـرد انسـان در درون سـازمان انعکاسـی از دانـش، مهـارت و ارزش‌هـای او اسـت.

تعریـف متداولـی کـه بسـیاری از اندیشـمندان مدیریـت در مـورد اثربخشـی انجـام داده‌انـد عبارتسـت: «اثربخشـی میـزان رسـیدن بـه اهـداف سـازمانی را گوینـد» حـال کـه بـا تعریـف اثربخشـی و کارایـی سـوالی در اینجـا مطـرح اسـت، تـا چـه میـزان می‌توانیـم کارائـی را دنبـال نمائیـم؟ آیـا کارمنـدی کـه تعـداد ارباب رجـوع بیشـتری را خدمـت می‌دهـد همیشـه خـوب اسـت؟ از نظـر تعریـف کارایـی پاسـخ مثبـت اسـت. امـا اگـر اهـداف سـازمان داشـتن کارکنانـی بـا روحیـه سـالم و شـاداب، کیفیـت خدمـت بـه اربـاب رجـوع، کاهـش فشـارهای روانـی و تنش‌هـای شـغلی بـر کارکنـان باشـد و خدمـت کارمنـد بـه تعـداد ارباب رجوع بیشـتر از یـک حـد موجـب مخـدوش شـدن اهـداف مذکور شـود، آن وقـت پاسـخ چیسـت؟ بایـد بـه میزانـی کـه بـه ایـن اهـداف آسـیبی وارد نشـود کارایـی را ادامـه دهیـم.

بنابرایـن نـوار کارایـی تـا جایی باید کشـیده شـود کـه بـه اثربخشـی سـازمان لطمـه‌ای وارد نکنـد. در کل بـا شـتاب روز افـزون تحـولات در دنیـای کنونـی، درایـت و خلاقیـت مدیـران می‌توانـد تاثیـر زیـادی در جهـت رشـد و بالندگـی سـازمان خـود و در نتیجـه جامعـه داشـته باشـد.

یادداشت

محمد پارسا*

لزوم سرمایه‌گذاری هوشمندانه منابع مالی

سفر ماه پیش دکتر ظریف، وزیر خارجه، به هند با هدف گفت‌وگو در خصوص نقل و انتقالات مالی و دریافت پول‌های حاصل از صادرات نفت، بار دیگر لزوم سرمایه‌گذاری هدفمند منابع نفتی و ارزی را بیش از پیش مورد توجه قرار داده‌است؛چراکه در این شرایط تحریمی بیشتر از هر زمان دیگر، لازم است سردمداران اقتصادی کشور هوشمندانه‌تر عمل و توطئه‌های تحریمی را خنثی کنند.

همانند بسیاری از کشـورهای موفق در زمینه سـرمایه‌گذاری منابع حاصل از صادرات، کشور ما نیز باید این منابع حاصله را در ابتدای امر در کشورهای مختلف هدف، سرمایه‌گذاری مجدد کند و از ورود مستقیم منابع، چه به صورت کالای مصرفی یا به صورت ارزی، جلوگیری کند. بدین ترتیب منابع پولی نفتی به یک‌باره مصرف نمی‌شود و تبدیل به چندین جریانات درآمدی آتی می‌شود. با انجام این مهم دو فایده اصلی نصیب کشور می‌شـود؛اول اینکه جریانات دائمی درآمدی ارزی برای کشور ایجاد خواهد شد که از شوک‌های تزریق یکباره حجم عظیمی از کالا و ارز در اقتصـاد کلان کشـور، جلوگیری می‌کنـد و هم اینکه اندوخته‌ای برای شرایط تحریمی در کشور ایجاد می‌کند. نکته مهم دوم این است که با سرمایه‌گذاری در کشورهای هدف، این کشورها مدیون و وامدار کشور شده و در نتیجه با وابسـتگی هرچه بیشتر کشورهای مختلف به اقتصاد ایران، می‌توان از قدرت چانه‌زنی بیشتری در مذاکرات سیاسی و اقتصادی و در شرایط تحریمی استفاده کرد. کما اینکه در این شرایط تحریمی سخت امروز نیز با توجه به وابستگی کشورهایی نظیر عراق، افغانستان و هند از بخشی از تحریم‌ها معاف شده‌اند.

با این تفاسیر به دولت پیشنهاد می‌شود این منابع پولی را به جای ورود مستقیم به کشور، چه به صورت کالاهای مصرفی و چه به صورت ارزی (به غیر از کالاهای ضروری)، که از نظر تمامی اقتصاددانان دلسوز، مضر و خطرناک می‌باشد، صرف سـرمایه‌گذاری در کشورهای هدف شود و پیش‌شرط این را هم انجام سـرمایه‌گذاری در آن کشورها از طریق شرکت‌های ایرانی و با استفاده از توان سـاخت کالاهای داخل کشور و استفاده از نیروی انسـانی عظیم داخل کشـور قرار دهند. تا به این ترتیب هم رونقی برای شـرکت‌ها و بازار داخل کشور ایجاد شود. این اتفاقات هم موجب ایجاد اشتغال می‌شود و هم از فشار معضل بیکاری کاسته می‌شود. در نهایت درآمدهای ارزی، به مرور و به صورت پایدار و دائمی، به کشور وارد می‌شود و از حیف و میل درآمدهای سرشار ارزی در زمان‌های رونق جلوگیری می‌کند. بخش خصوصی واقعی کشـور نیز در این زمینه‌ها می‌تواند همکاری‌های لازم را انجام دهد و تجارب خودش را در جهت انجام این امور در اختیار دولت قرار دهد تا در شرایط تحریمی، خط‌مقدم در شکستن دیوار تحریم‌ها باشد.

نکته دوم که اهمیت فراوانی دارد لـزوم قیمت‌گذاری صحیح نرخ ارز است. در این شـرایط، قیمت گذاری نرخ ارز باید همانند کشور چین انجام شود. به نحوی که تمام تولیدکنندگان و شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی در رونق صادرات کوشا باشند و بتوانند ظرف پنج تا هفت سال آینده، در افق ۱۴۰۴، به رقم ۲۰۰ میلیارد دلار صادرات غیر نفتی دسترسی پیدا کنند. اگر دولت ایران نیز همانند دولت چین، به جای اینکه هر دلار را یک یوآن خریداری کند، آن را از صادرکننده ۶ یوآن خریداری می‌کند، دیگر سیاست‌گذاری ارزی، نیازی به پیمان‌سپاری ارزی نخواهد داشت و همه صادرکنندگان و دارندگان ارز، تمام ارز خود را با کمال میل به کشور وارد کرده و به قیمت مناسب به دولت یا بانک مرکزی می‌فروشند. با این طرح، از تمام این بگیر و ببندهای ارزی که تنها باعث از بین رفتن انگیزه صادرکنندگان واقعی و دلسـوز کشـور می‌گرمی شود، هم جلوگیری می‌گردد.

■ رئیس فدراسیون صادرکنندگان انرژی و صنایع وابسته

گزیده خبر

احراز هویت در تراکنش‌های موبایلی در آینده نزدیک الزامی می‌شود

مدیر اداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی از طرح این بانک برای الزامی شدن احراز هویت در تراکنش‌های موبایلی در آینده نزدیک خبر داد.

به گزارش «جـوان» داوود محمد بیگی در خصـوص طرح جدید این بانک برای احراز هویت تراکنش‌های موبایلی افزود: این طرح شـاید آسانی دریافت خدمات را تحت‌الشعاع قرار دهد و کار را برای برخی از مردم سخت کند، ولی امری لازم و ضروری است. محمد بیگی ادامه داد: می‌دانیم اجرای این کار در مرحله اول می‌تواند مشکلاتی را برای افرادی به همراه داشته باشد که سیمکارتشان به نام خودشان نیست،ولی اجرای این طرح از کلاهبرداری‌ها و سایر مشکلات این حوزه می‌کاهد.

این مقام مسـئول در بانـک مرکزی با بیـان اینکه احـراز هویت در تراکنش‌های موبایلی نیازمند برقراری دو زیرساخت مهم است، تصریح کـرد: در گام اول باید کنترل شـماره موبایل و شـماره کارت صورت بگیرد،ولی گام دوم، رمز پویاسـت که باید در پرداخت‌های مجازی از آن کمک بگیریم. مدیراداره نظام‌های پرداخت بانک مرکزی در همین ارتباط از الزام رمز پویا در بانک‌ها از بهمن امسـال خبر داد و گفت: به بانک‌ها اعلام کرده‌ایم که از بهمن ماه ملزم به رعایت رمز پویا هستند و از اردیبهشت سال ۹۸ این مهم اجباری می‌شود.

وزارت صنعت: صادرات کالاهای غیرنفتی پس از انقلاب ۸۶ برابر شد

وزارت صنعـت، معـدن و تجارت اعلام کـرد: صـادرات کالاهای غیرنفتی ایران در سـال ۱۳۹۶ به ۴۶ میلیـارد و ۹۰۰ میلیون دلار رسـید، در حالی که ایـن رقم در آخرین سـال حکومـت پهلوی، ۵۴۰ میلیـون دلار بـود که رشـد ۸۶ برابـری را نشـان می‌دهد.

دلیل افزایـش ۸۶ برابری صـادرات کالاهای غیرنفتی در ۴۰ سـال اخیر را باید در افزایش کمی بنگاه‌ها و تولید جسـت وجو کرد. آنجا که یک‌هزار و ۵۰۳ واحد صنعتی در سال ۱۳۵۷ به ۸۵ هزار و ۷۶ واحد فعال در هشت ماهه سال ۹۷ افزایش یافته و این جهش، شاغلان بخش صنعت را از ۱۵۰ هزار نفر به ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار نفر رسانده‌است.